

ForkortelsesORDliste

Dette er en guide til hyppig brukte **forkortelser** innen global helse-feltet. Det er ikke en uttømmende oversikt over 'stammespråket', men vi ønsker å dekke terminologien som benyttes på kurset. Skulle dere registrere forkortelser i kursforelesningene som ikke er listet her, ber vi dere gi beskjed, så vanker det en liten påskjønnelse til den årvåkne.

Organisasjoner/Allianser etc

Africa CDC	Africa Centres for Disease Control and prevention
CDC	Centre for Disease Control (USA)
CEPI	Coalition for Epidemic Preparedness Innovations
EC	European Commission (utøvende del av EU)
ECDC	European Centre for Disease prevention and Control
"Gates"	(her)The Gates Foundation (Filantropisk organisasjon)-tidligere "Bill and Melinda"
GAVI	the Vaccine Alliance: Global Alliance for Vaccines and Immunizations
HOD	Helse- og omsorgsdepartementet (Norge)
IANPHI	International Association of National Public Health Institutes
NGOs	Non-Governmental Organisations
NHS	National Health System (Helsetjenesten Storbritannia)
NORAD	Norwegian Agency for Developmental
PAHO	Pan American Health Organization
UD	Utenriksdepartementet (Norge)
UN	United Nations (FN)
USAID	United States Agency for International Development (bl.a. bistandsfinansiering)
UNICEF	United Nations Childrens Fund
UNDP	United Nations Development Programme
WHO	World Health Organization (Verdens helseorganisasjon med hovedsete i Genève og regionkontorer i Europa (København), Afrika (Brazzaville), Amerika (Washington, D.C.), Midtøsten (Alexandria), Sørøst-Asia (New Delhi) og Vestre Stillehavsområdet (Manila).
WB	World Bank (Verdensbanken)

Fagterminologi som er mye brukt i samfunnsmedisin globalt

AMR	Anti Mikrobiell Resistens
ANC	Antenatal Care (svangerskapsomsorg)
BNP	Bruttonasjonalprodukt
DALY	Disability Adjusted Life Years (Helsetapsjusterte leveår; brukes som parameter innen helseøkonomi)
GBD	Global Burden of Disease(sykdomsbyrde) beskriver hvilke sykdommer, skader og risikofaktorer som bidrar mest til tidlig død og redusert helse i befolkningen.
HDI	Human Development Index (Indeks fra 0-1 som måler et lands 'menneskelige utvikling' ved å kombinere forventet levealder, utdanning og inntekt per innbygger)
HLY	Healthy Life Years (Forventet antall leveår i god helse)
IPC	Infection prevention and control
ISR	International Sanitary Regulation
IHR	International Health Regulation (det internasjonale helsereglementet)
MDGs	Millenium Developmental Goals (FNs tusenårsmål for perioden 2000-2015)
MSF	Médecins Sans Frontières (Leger Uten Grenser)
NCDs	Non-Communicable Diseases (Ikke-smittsomme sykdommer)

OOP	Out-of-Pocket expenditures (mål på hva husholdninger betaler selv ved bruk av helsetjenester)
PHC	Primary Health Care (Primærhelsetjeneste)
QALY	Quality Adjusted Life Years (Kvalitetsjusterte leveår; brukes som parameter innen helseøkonomi)
RMNCH/ RMNCAH+A	Reproductive Maternal Newborn and Child Health, i nyere strategier inkludert Adolescent + Health of Ageing (RMNCAH+A)
SDGs	Sustainable Development Goals (FNs bærekraftsmål for perioden 2015-2030)
STI	Sexually Transmitted Infections
SRHR	Sexual and reproductive health and rights
TB	Tuberkulose
UHC	Universal Health Coverage (universell helsedekning; hvor mye/hva dekker staten av helsetjenester)
<5 MR	Under 5 year mortality rate- betegner sannsynligheten for at et nyfødt barn dør før fylte fem år. Denne statistikken måles som antall dødsfall per 1000 levendefødte.